

Arbetsmaterial

Tyresö kommun
Barn- och Utbildningsförvaltningen
Ylva Jonsson
Ekonom
08-57829584

TJÄNSTESKRIVELSE

2010-05-06
1 (11)
Dnr 2010/BUN 0104-010
Bilaga 1 § 33

Barn- och utbildningsnämnden

Volymprognos 2010-2015

Förslag till beslut

Barn- och Utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämnden att besluta:

- att notera volymprognosen.
- Att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en fördjupad prognos med förslag till åtgärder för Trollbäcken och Centrum.

Birgitta Wigren
Förvaltningschef

Petra A Hallberg
Ekonomistrateg

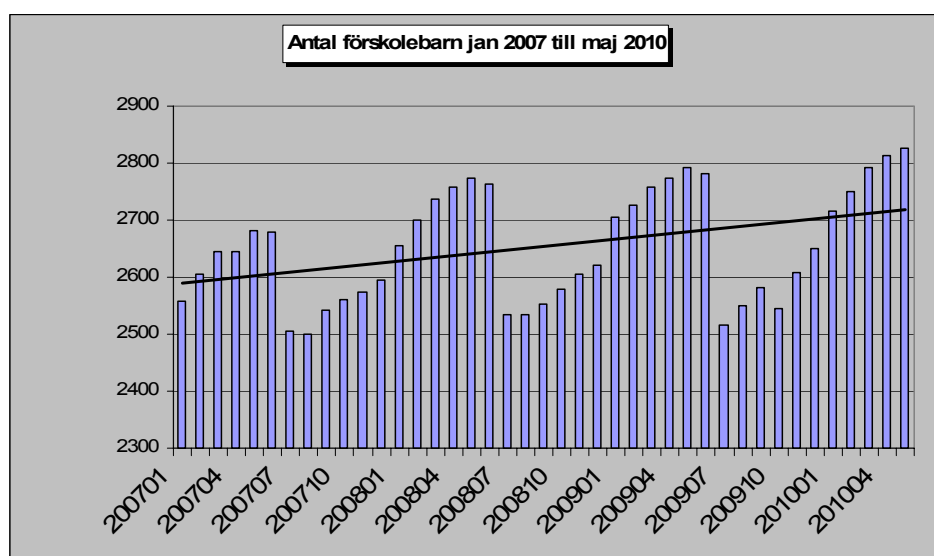
Bakgrund

Förvaltningens volymprognos görs en gång per år och ligger till grund för budgeten nästkommande år samt för planering av verksamheterna. Under 2011 kommer två uppföljningar av utfallet att ske. Arbetet med prognosen sker i tre steg: kommunens befolkningsprognos, förvaltningens volymprognos, resultatenheternas fördelning.

Volymprognosen för barn och elever baseras på kommunens befolkningsprognos, fördelade på områden och ålder, som är hämtad från Förutsättningar för strategi- och budgetplan. Förändringar i barnafödande och flyttströmmar påverkar i hög grad prognosresultatet. På delområdesnivå är bostadsbyggandets omfattning av stor betydelse för utfallet. Förvaltningen gör inga egna antaganden kring dessa faktorer utan dessa ingår i kommunens befolkningsprognos. Osäkerheten ökar på sikt och antaganden i slutet av perioden måste tolkas med försiktighet. Nya prognoser med uppdaterade antaganden produceras årligen.

Under 2009 sjönk antalet elever i de högre åldrarna, då de stora barnkullarna som föddes på 1990-talet lämnade grundskolan. Även inom förskolan stagnerade barnantalet, då bland annat inflyttningen till kommunen blev lägre än väntat. Totalt var antalet barn i barnomsorgen oförändrat mellan 2008-2009. Nyttjandegraden har ökat något mellan åren, vilket bidragit till att antalet barn som har en plats i förskola har ökat marginellt. Förra året var efterfråganegraden i kommunen 92,5 procent. Det är dock stora variationer mellan vår och höst. Efterfråganegraden var 96 procent våren 2009, motsvarande siffra för hösten var 89 procent. Den stora variationen mellan vår och höst beror på att alla 6-åringar slutar inför skolstart på hösten, medan barn i de yngre åldrarna fyller på successivt under året. För våren 2010 verkar det som att nyttjandegraden kommer att hamna på 97 procent givet befolkningsprognosen.

Diagrammet visar variationen av antalet barn i förskolan mellan vår och höst under de senaste tre åren.

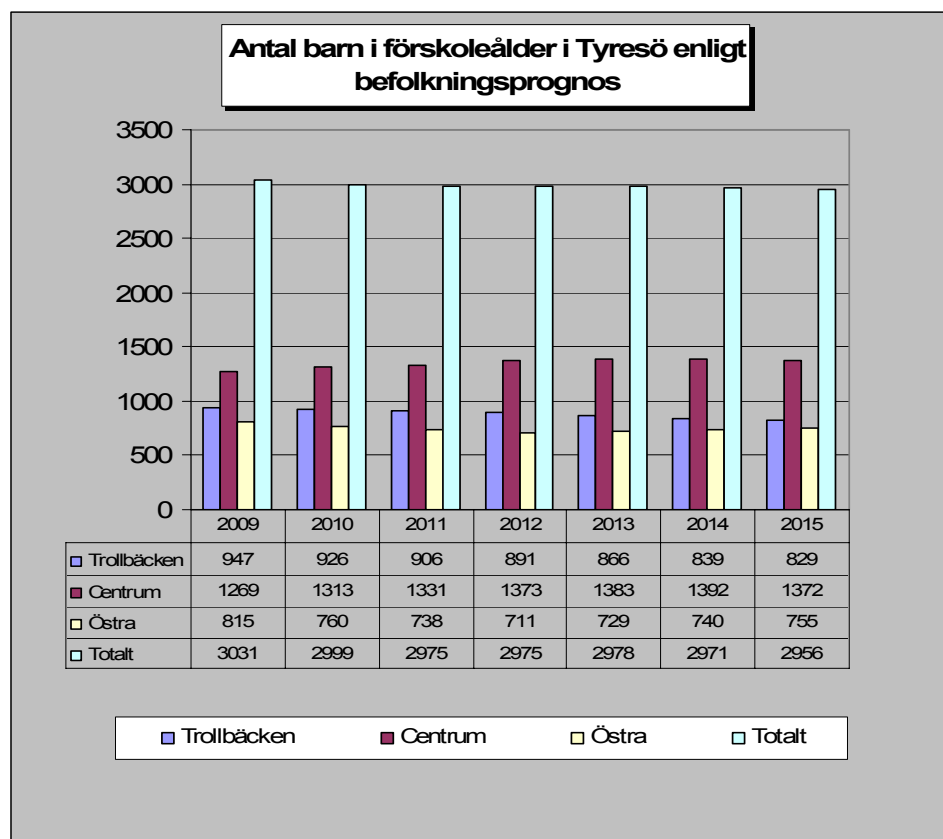

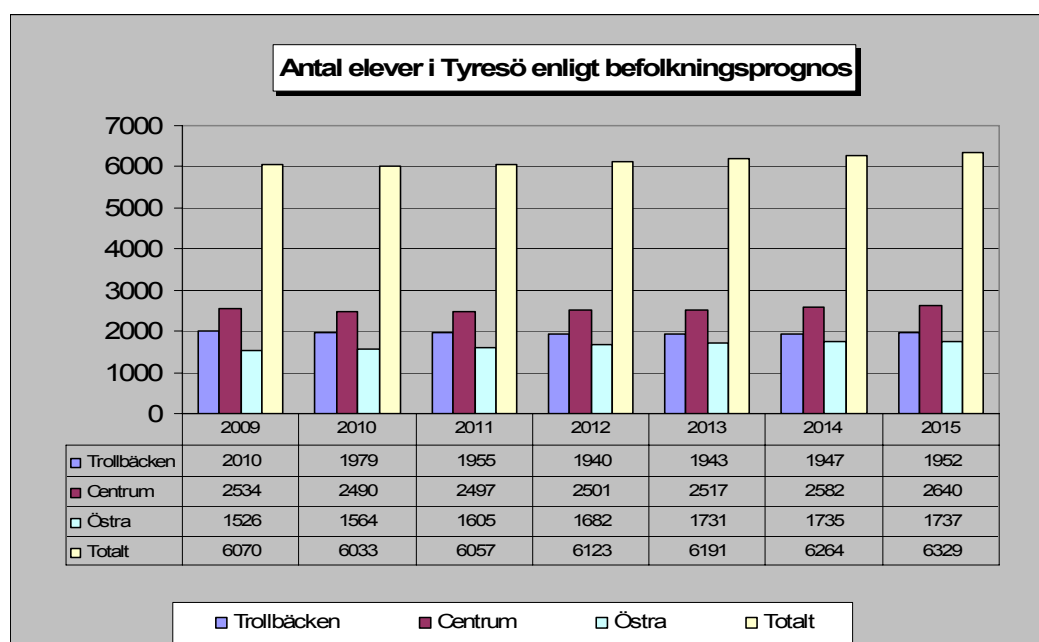
Totalt hade 2802 barn en plats inom barnomsorgen 2009. I den siffran ingår förskolor i kommunal och enskild regi samt familjedaghem. 2009 var 41 procent av barnomsorgen i kommunen i enskild regi.

Antalet elever i Tyresös grundskolor minskade 2009 med 101 elever jämfört med året innan. Antalet elever i kommunala skolor har minskat årligen sedan 2007. Andelen elever som går i annan kommuns skola har minskat något medan antalet elever som vänt sig till friskolor har ökat de senaste åren. 88,4 procent av eleverna gick i kommunal skola i Tyresö kommun 2009. 12,5 procent av eleverna gick i andra kommuners skolor eller i friskola.

Enligt kommunens senaste befolkningsprognos kommer totala antalet barn i förskoleåldern att minska något 2011 för att därefter ligga på en relativt konstant nivå de kommande åren. Antalet elever i skolåldern bedöms öka med knappt 300 elever från 2010 till 2015, med en årlig ökning på 68 elever från 2012.

Diagrammen nedan visar kommunens befolkningsprognos för antalet barn och elever folkbokförda i Tyresö kommun.

Förskolan

Metod

Volymprognosen för förskolan baseras på:

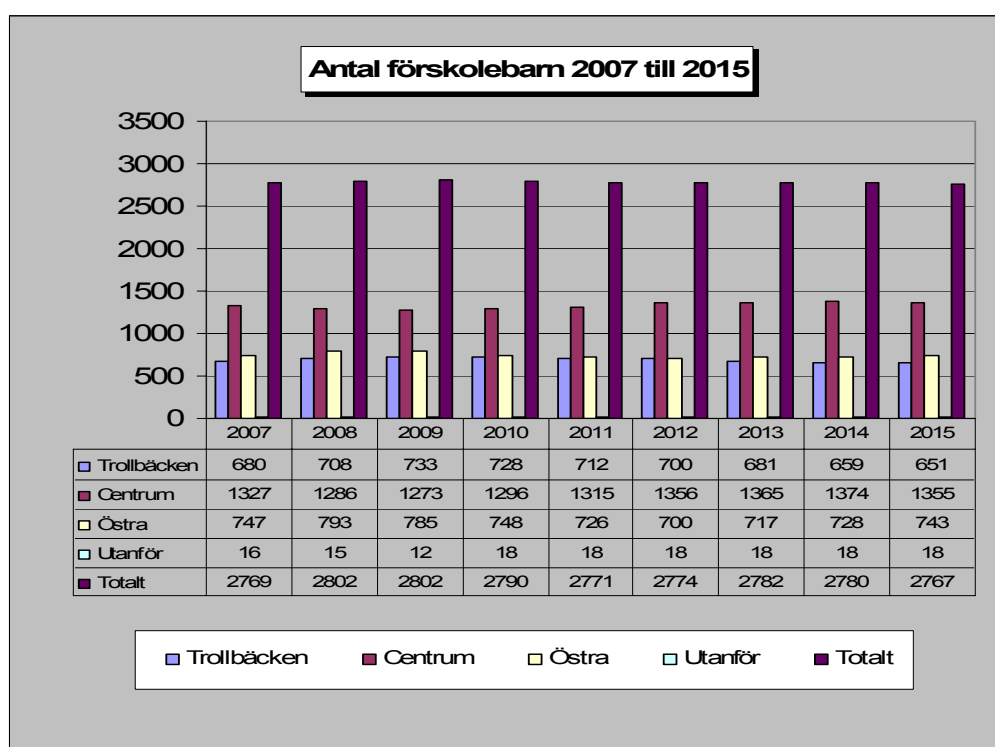
- Kommunens befolkningsprognos våren 2010
- Antalet tillgängliga platser
- Barnomsorg efterfrågas i första hand i det område där barnet är folkbokfört
- Historisk genomsnittlig efterfråganegrad
- Faktiskt antal barn i åldern 1-5 för vårtermin och hösttermin 2010, enligt Extens (register)
- Vårdnadsbidrag ingår ej i beräkningarna

I prognosen delas kommunen in i tre delområden, Trollbäcken, Centrum och Östra Tyresö. Öringe ingår i området Östra Tyresö. Lindalen ingår i området Trollbäcken. Prognosen avser antalet barn i förskolan. Beräkningarna 2010-15 baseras på ett genomsnitt av det faktiska utfallet våren 2010 samt efterfråganegraden hösten 2009.

Prognos - aktuellt behov och tillgängliga platser

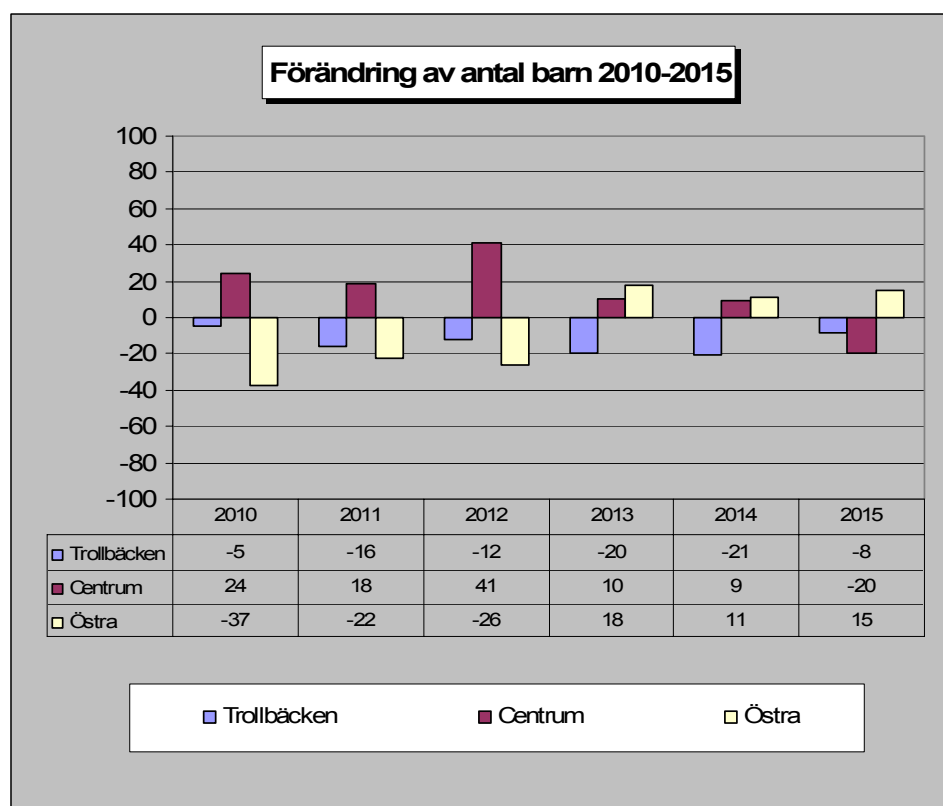
För innevarande år och nästkommande fortsätter minskningen av förskolebarn marginellt för att sedan ligga relativt konstant fram till år 2015.

Antal förskolebarn enligt prognosen för 2010 ligger på ett snitt på 2790 stycken, vilket är 93 procent av totalt antal barn i förskoleåldern.

Den geografiska fördelningen visar en viss skillnad mellan de olika områdena. Antalet barn minskar i Trollbäcken och Östra från och med 2010. I Trollbäcken minskar antalet förskolebarn med 5 stycken mellan 2009 och 2010. För det Östra delområdet är minskningen 37 förskolebarn för samma period. I Trollbäcken väntas minskningen fortsätta med i snitt 15 barn per år fram till och med 2015 medan det i Östra minskar fram till 2012 med i snitt 24 barn för att sedan öka med ca 14 barn i genomsnitt under åren 2013-2015. I Centrum är prognosen tvärtom, där väntas istället förskolebarnen öka med ca 20 barn genomsnittligt under åren 2011-2014 för att sedan minska 2015.

Diagrammet nedan visar förändring av antalet barn per delområde.

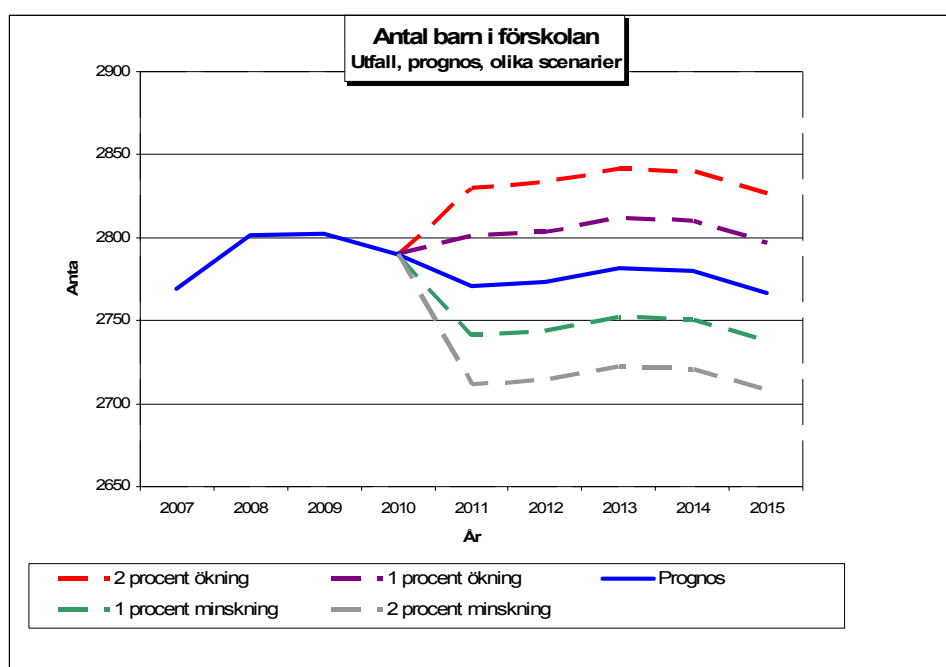

Förvaltningen gör bedömningen att antalet tillgängliga platser i kommunen kommer att täcka det genomsnittliga årliga behovet under 2010-2015, se Bilaga 1. Antalet barn i behov av förskoleplatser är beräknat med ett genomsnitt för vår respektive höst. Under våren då flest barn nyttjar barnomsorg kan det dock uppstå platsbrist. Under våren 2010 finns en viss överinskrivning av barn jämfört med tillgängliga platser.

Även om det finns tillräckligt antal barnomsorgsplatser i kommunen totalt, behöver en översyn av var platserna finns göras. Förvaltningen fortsätter arbetet med detta och återkommer till nämnden med förslag under hösten 2010.

Alternativa scenarier

Tabellen/diagrammet nedan visar vad som händer om det sker en förändring i de ursprungliga förutsättningarna. En ökning/minskning av efterfrågan med 1-2 procent ökar/minskar antalet barn med 30-60 barn.

Tabellen visar en möjlig variation och svårigheten att prognostisera för behovet av förskoleplatser. Denna inbyggda oförutsägbarhet innebär att förvaltningen måste arbeta för att ha en beredskap för flera scenarier och snabbt kunna öka eller minska antalet platser.

Grundskolan

Metod

Volymprognos för grundskolan baseras på:

- Kommunens befolkningsprognos våren 2010
- Elever efterfrågar skola i första hand i det område där eleven är folkbokfört
- Antal elever i elevregistret Extens våren 2010

- Faktisk efterfråganegrad inom varje delområde
- Skolvalet för 6-åringar och årskurs 6 inför hösten 2010

Liksom prognosen för förskolan delas kommunen in i samma delområden, dvs. Trollbäcken, Centrum och Östra Tyresö. I området Östra Tyresö ingår Öringe. Lindalen räknas in i området Trollbäcken. Prognosen avser antalet elever i förskoleklass till årskurs 9. Beräkningarna för utfallet 2010 baserar sig på uppflyttning av vårens elever till hösten samt skolvalet för förskoleklass och årskurs 6. Fortsatt prognos för 2011- 2015 baserar sig på respektive skolas andel av eleverna som är folkbokförda i området höstterminen 2009 och vårterminen 2010. För Breviks skola i delområde Östra baseras dock prognosen endast på 2010 års efterfråganegrad. Utbyggnaden av Brevik skola till en f-5-skola är inte färdig förrän hösten 2010.

Prognos - aktuellt behov och tillgängliga platser

Prognosen för innevarande år visar att de kommunala skolorna har ett minskat elevantal medan friskolorna får ett ökat antal elever. Minskningen av det totala antalet barn i grundskoleålder i kommunen fortsätter till 2011, men därefter vänder utvecklingen. För 2011 och framåt ser den totala prognosen för Tyresös kommunala skolor ut att öka något för varje år, i snitt ca 53 elever.

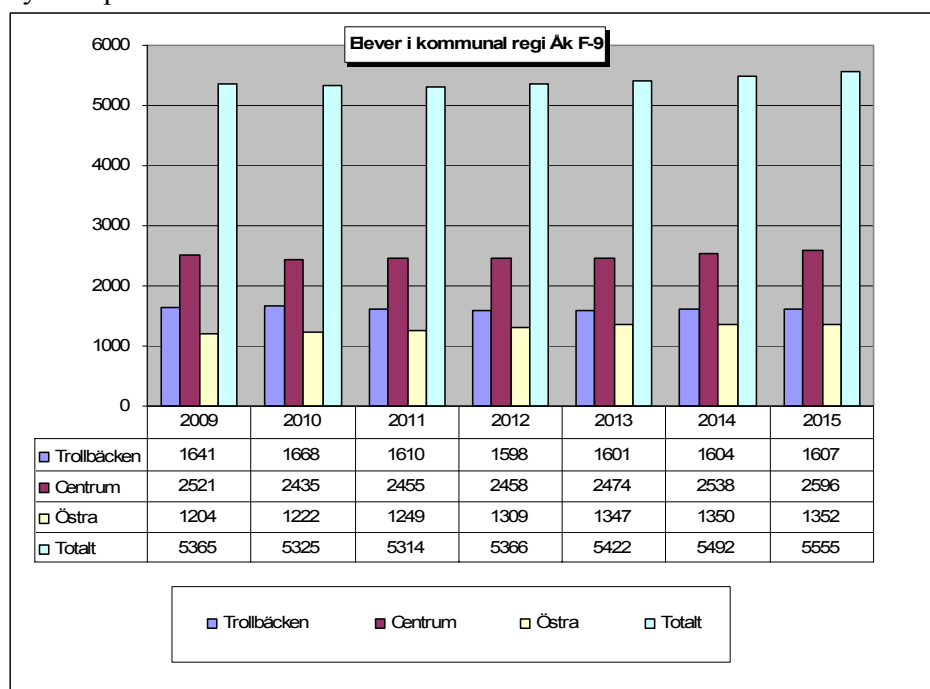
För delområdet Östra ökar elevantalet konstant för varje år fram till 2015, detta gäller för både Tyresö skola och Strandskolan.

Antalet elever i Trollbäckens kommunala skolor är relativt konstant mellan 2011-2015. Elever som väljer friskolan Kunskapsskolan som ligger inom det geografiska området har sedan 2007 minskat något fram till och med 2010. Med samma efterfråganegrad som utfallet för föregående år visar prognosen för Kunskapsskolan att antalet tyresöelever ligger relativt konstant under 2011-15.

I delområdet Centrum som inhyser flest kommunala skolor i kommunen har antalet elever i kommunala skolor minskat med i genomsnitt 103 elever

under den senaste treårsperioden. Däremot har antalet barn i grundskoleålder som bor i området varit relativt konstant under samma år. Allt fler barn i området har alltså sökt en skola i annan kommun eller annan regi. Siffrorna bakåt i tiden påverkas av att området Öringe tidigare räknades in i kommundelen Centrum, men nu räknas till Östra.

Prognosen för 2011-13 visar en relativt konstant ökning av antalet elever. 2014-15 sker dessutom en ytterligare ökning av elever med i genomsnitt 62 stycken per år.

I år och de kommande två åren är elevkullarna till förskoleklass stora i kommunen som helhet, vilket bidrar till att förvaltningen gör bedömningen att det är brist på platser fram till 2013. För 2011 bedöms det totalt i kommunen saknas ca 29 platser och året därefter 19 platser, se Bilaga 2. Platsbristen gäller i första hand de östra kommundelarna.

Elever som går upp i årskurs 6 under prognosperioden ökar totalt med 70 stycken från 2010 till 2015. Den största ökningen av antalet årskurs 6:or sker i området Östra med 46 stycken elever. I Östra uppstår en platsbrist i de högre årskurserna. I Centrum sker också en ökning med 18 elever till årskurs

6 under samma period. Eftersom den prognostiserade ökningen sker efter ett antal års minskning av elevantalet, gör förvaltningen dock bedömningen att efterfrågan på platser kan tillgodoses under de kommande åren. Den nya skolan i centrumområdet byggs för att täcka även framtida behov. se Bilaga 2.

Förvaltningen kommer under hösten 2010 att utreda eventuella behov av åtgärder för att komma till rätta med platsbrist i skolorna på sikt.

Alternativa scenarier

Nybyggandet av en skola i Centrum kan komma att påverka familjernas val av skola och därmed fördelningen av barn mellan områdena från 2012.

Någon sådan hänsyn har inte tagits i prognosen.

I prognosen antas Brevik ta emot ca 10 procent av eleverna i området. Om skolan tar in ytterligare 10 barn per årskurs bidrar det till att minska trycket i området med motsvarande.